

DECIZIA nr. 50 din 28 februarie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 111 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în redactarea anterioară modificării prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

EMITENT • CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 523 din 13 iunie 2023

Data intrării în vigoare 13-06-2023

Prezenta formă este valabilă începând cu data de 13-06-2023 până la data de 15-06-2023

Marian Enache	- președinte
Mihaela Ciochină	- judecător
Cristian Deliorga	- judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	- judecător
Laura-Iuliana Scânteii	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Daniela Ramona Marițiu	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 111 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Sabin Beniamin Berende în Dosarul nr. 1.826/266/2018/a2 al Tribunalului Satu Mare - Secția penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.852D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa autorului excepției. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantei Ministerului Public, care solicită respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate. Arată că, în motivarea sa, autorul excepției susține că s-a ajuns la o aplicare eronată de către instanțele judecătorești a dispozițiilor de lege criticate, ducând la încălcarea accesului liber la justiție, a dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil. Aceste aspecte nu intră însă în competența instanței de contencios constituțional, ci în competența de verificare a instanțelor judecătorești, excedând controlului de constituționalitate. Reprezentanta Ministerului Public susține că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o acțiune ab initio inadmisibilă, fapt ce determină inadmisibilitatea excepției în condițiile în care nu sunt contestate chiar dispozițiile legale ce determină respingerea cererii ca inadmisibilă. În subsidiar, solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Invocă [Decizia Curții Constituționale nr. 684 din 31 octombrie 2019](#) și [Decizia Curții Constituționale nr. 608 din 28 septembrie 2017](#), apreciind că nu au intervenit elemente noi de natură să determine modificarea acestei jurisprudențe.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Decizia penală nr. 197/C din 16 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 1.826/266/2018/a2, Tribunalul Satu Mare - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de

neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 111 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Sabin Beniamin Berende cu ocazia soluționării contestației împotriva încheierii penale prin care s-a respins cererea privind acordarea dreptului de a conduce autovehicule pentru o perioadă de 30 de zile.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile criticate nu reglementează situația persoanei căreia în mod nelegal i s-a emis de către organele de poliție rutieră o dovadă înlocuitoare a permisului de conducere fără drept de circulație, deși trebuia să îi fie emisă o dovadă înlocuitoare a permisului de conducere cu drept de circulație. Mai mult, numai în situația în care în cauză a fost eliberată o dovadă înlocuitoare a permisului de conducere cu drept de circulație, persoana poate solicita acordarea sau prelungirea dreptului de circulație. Face referire la considerentele încheierii penale pronunțate de instanța judecătorească, precum și la modalitatea de interpretare și aplicare a normelor criticate.

6. În ceea ce privește formularea căii de atac împotriva încheierii de respingere a cererii de prelungire a dreptului de a conduce doar odată cu fondul, apreciază că această soluție legislativă contravine dreptului la un remediu efectiv, eficient și într-un termen rezonabil, în vederea înlăturării, cel puțin pentru viitor, a posibilelor consecințe negative și a prejudiciilor. Autorul excepției susține că inculpatul nu se poate adresa unei instanțe judecătorești cu o cerere de acordare/prelungire a dreptului de circulație, deoarece aceasta ar urma să fie respinsă ca inadmisibilă sau nefondată. Invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la claritatea și previzibilitatea legii, spre exemplu, [Hotărârea din 4 mai 2000](#), pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, și [Hotărârea din 25 ianuarie 2007](#), pronunțată în Cauza Sissanis împotriva României.

7. Apreciază că, prin modul de redactare a dispozițiilor [art. 111 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#), s-a ajuns la o interpretare și aplicare eronată a acestora de către instanțele judecătorești, ceea ce conduce la încălcarea [art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale](#), care consacră dreptul la un remediu efectiv, direct aplicabil prin intermediul [art. 20 din Constituție](#), precum și la încălcarea prevederilor [art. 21 alin. \(1\)-\(3\) din Constituție](#), fiind îngrădite însuși accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, și ale [art. 24 alin. \(1\) din Constituție](#) care garantează dreptul la apărare, acesta fiind imposibil de exercitat în condițiile în care inculpatului i se respinge ca nefondată cererea de acordare a dreptului de circulație.

8. Tribunalul Satu Mare - Secția penală apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Susține că în mod corect contestatorul a apreciat că prin actuala reglementare a dispozițiilor [art. 111 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) sunt încălcate prevederile [art. 1 alin. \(5\)](#), ale [art. 20](#), ale [art. 21 alin. \(1\)-\(3\)](#) și ale [art. 24 alin. \(1\) din Constituție](#) raportat la [art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale](#).

9. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile [Constituției](#), precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor [art. 146 lit. d\) din Constituție](#), precum și ale [art. 1 alin. \(2\)](#), ale [art. 2](#), [3](#), [10](#) și [29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit actului de sesizare, dispozițiile [art. 111 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006. Curtea observă că dispozițiile criticate au fost modificate prin [art. I pct. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2020](#) pentru modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) privind circulația pe drumurile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 102 din 11 februarie 2020. Cu toate acestea, observând data actului de sesizare, precum și [Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea reține că obiectul excepției îl constituie dispozițiile [art. 111 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#), în redactarea anterioară modificării prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2020](#), cu următorul conținut: „La cererea titularului permisului de conducere reținut în condițiile [alin. \(1\) lit. b\)](#) sau ale [alin. \(4\)](#), procurorul care efectuează urmărirea penală sau exercită supravegherea cercetării penale ori, în faza de judecată, instanța de judecată

investită cu soluționarea cauzei poate dispune prelungirea dreptului de circulație, cu câte cel mult 30 de zile, până la dispunerea neînceperii urmăririi penale, scoaterii de sub urmărire penală ori încetării urmăririi penale sau, după caz, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. Modul de soluționare a cererii de prelungire a dreptului de circulație se comunică și șefului poliției rutiere pe raza căreia s-a comis fapta.”

13. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în [art. 1 alin. \(5\)](#) privind calitatea legii, [art. 20](#) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, [art. 21 alin. \(1\)-\(3\)](#) privind accesul liber la justiție și [art. 24 alin. \(1\)](#) privind dreptul la apărare. De asemenea, sunt invocate prevederile [art. 13 referitor la dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale](#).

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că dispozițiile [art. 111 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) reglementează procedura prelungirii dreptului de circulație, sfera sa de aplicabilitate vizând doar acele situații de reținere a permisului de conducere în care dovada înlocuitoare se eliberează cu drept de circulație. Or, în prezenta cauză, Curtea reține că, potrivit actului de sesizare a instanței de contencios constituțional, autorului excepției i s-a eliberat o dovadă înlocuitoare a permisului de conducere fără drept de circulație. În aceste condiții, Curtea constată că prevederile [art. 111 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) nu au legătură cu soluționarea cauzei în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate. În consecință, întrucât condiția legăturii cu soluționarea cauzei, instituită de dispozițiile [art. 29 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), nu este îndeplinită, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate cu un atare obiect este inadmisibilă.

15. În același sens s-a pronunțat Curtea prin [Decizia nr. 134 din 10 martie 2016](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 16 mai 2016, prilej cu care a respins, ca inadmisibilă, neavând legătură cu soluționarea cauzei, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 111 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#), deoarece în cauza respectivă se eliberase o dovadă înlocuitoare a permisului de conducere fără drept de circulație.

16. Pe de altă parte, Curtea observă că autorul excepției apreciază că s-a ajuns la o interpretare și aplicare eronată a dispozițiilor [art. 111 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) de către instanțele judecătorești, ceea ce conduce la încălcarea [art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale](#), precum și a [art. 20](#), a [art. 21 alin. \(1\)-\(3\)](#) și a [art. 24 alin. \(1\) din Constituție](#). Așa fiind, din modul de formulare a excepției rezultă că autorul acesteia este nemulțumit și de modul de interpretare și aplicare a normelor legale criticate în cauza dedusă judecătii. Or, dintr-o asemenea perspectivă, examinarea excepției de neconstituționalitate cu un atare obiect, constând într-o analiză și o invalidare a modului în care au fost interpretate și aplicate prevederile legale de către instanțele judecătorești, excedează competenței Curții Constituționale, care, potrivit [art. 2 alin. \(3\) din Legea nr. 47/1992](#), se pronunță numai asupra problemelor de drept, fără a putea modifica sau completa prevederile legale supuse controlului. Modul de interpretare a unor texte de lege, ca fază a procesului de aplicare a legii, intră în competența instanțelor de judecată, iar nu a instanței constituționale.

17. Problema de interpretare a textelor de lege criticate, la nivelul practicii judiciare, nu se circumscrie în mod strict sferei controlului de constituționalitate. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, dacă în privința normei de referință, și anume [Constituția](#), Curtea este unica autoritate jurisdicțională ce are competența de a o interpreta, în privința normelor supuse controlului de constituționalitate, interpretarea este realizată de instanțele judecătorești, conform [art. 126 alin. \(1\) din Constituție](#), iar pentru ca textele legale să poată forma obiect al controlului de constituționalitate în interpretarea dată de instanțele judecătorești, aceasta trebuie să fie una general acceptată - putându-se realiza fie prin pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unor hotărâri prealabile sau în soluționarea unor recursuri în interesul legii, fie printr-o practică judiciară constantă - sau de un anumit nivel de acceptare la nivelul practicii judecătorești (a se vedea [Decizia nr. 276 din 10 mai 2016](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 572 din 28 iulie 2016, paragraful 20, sau [Decizia nr. 841 din 10 decembrie 2015](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 12 februarie 2016, paragrafele 29 și 30). Considerentele de principiu anterior expuse nu își găsesc aplicabilitate în prezenta cauză, deoarece, pe de o parte, dispoziția legală criticată nu a făcut obiectul unui recurs în interesul legii sau al unei hotărâri prealabile pronunțate pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, iar, pe de altă parte, în ceea ce privește interpretarea instanțelor judecătorești, autorul excepției de neconstituționalitate nu indică vreo jurisprudență a acestora și nici sensul în care aceasta a fost conturată. Prin urmare, Curtea apreciază că excepția de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată, este inadmisibilă.

18. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul [art. 146 lit. d\)](#) și al [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), precum și al [art. 1-3](#), al [art. 11 alin. \(1\) lit. A.d\)](#) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu

unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 111 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) privind circulația pe drumurile publice, în redactarea anterioară modificării prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2020](#) pentru modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Sabin Beniamin Berende în Dosarul nr. 1.826/266/2018/a2 al Tribunalului Satu Mare - Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Satu Mare - Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 februarie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,

Daniela Ramona Marițiu
